

חיפוש מיוזעים ויוריסטיקות

- **יוריסטיקה** הינה טכניקה שמנצלת ידע **ספציפי לתחום** החיפוש כדי **לזרז** את החיפוש.
- פונקציה יוריסטית הינה פונקציה שמקבלת מצב ומחזירה מספר **שאומד** עד כמה המצב "טוב".
- בד"כ פונקציה יוריסטית מנסה להעריך את **המרחק למצב הסיום** (מצב בעל מרחק קטן הינו טוב יותר).
- הנושא שמייחד את הצורה בה מטפלים בתחום הבינה המלאכותית בנושא החיפוש (לעומת, למשל, תורת הגרפים) הוא השימוש **בידע** (יוריסטיקה) כדי לקצר את זמן החיפוש.
- חיפושים המשתמשים בפונקציה יוריסטית נקראים חיפושים **מיוזעים** או חיפושים יוריסטיים.

אסטרטגיות עוורות לעומת אסטרטגיות מיוזעות

- אסטרטגיות "**עוורות**" אינן משתמשות בידע נוסף.

- אסטרטגיות "**מיוזעות**" משתמשות בידע נוסף (המקודד בפונקציה יוריסטית).

דוגמא: בעיית הניווט

- יוריסטיקה לבעיית הניווט: מרחק אווירי (בהנחה שנתונות הקואורדינטות של כל מצב)
- זוהי יוריסטיקה שאנו משתמשים בה בחיי היומיום.
- במישור פתוח היוריסטיקה מדייקת לחלוטין.
- באיזור בעל מיכשולים היוריסטיקה טועה במידה רבה.

דוגמא - בעיית הפאזל

- יוריסטיקה: מספר המשבצות שעדיין לא במקומן.

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	16

ערך יוריסטי 7

1	2	3	4
5	6	11	7
13	15	10	8
9	14	12	16

ערך יוריסטי 8

- היוריסטיקה נותנת אינדיקציה על התקרבות למטרה

hill-climbing

```

simple-HC (state, path)
  if goalp(state) return(path)
  else
    loop for s in succ(state)
      if h(s) < h(state) then
        simple-HC(s, path || state)
    end
  return FAIL
  
```

```

steepest-HC (state, path)
  if goalp(state) return(path)
  else
    let s be a state in succ(state) with maximal h
    if h(s) < h(state) then
      steepest-HC(s, path || state)
    else
      return FAIL
  
```

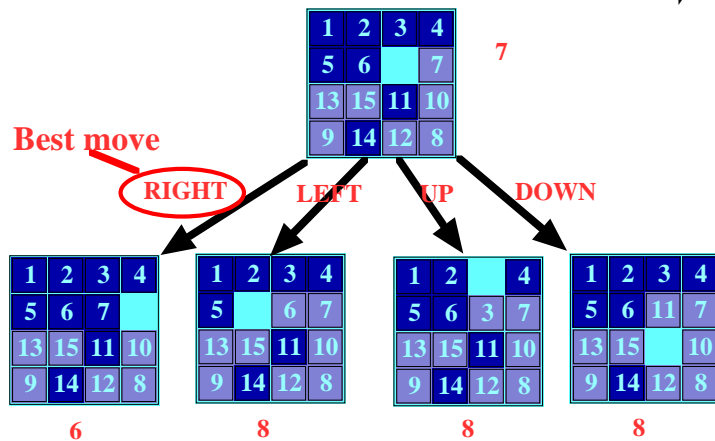
Hill-Climbing חיפוש

- בכל רגע בחיפוש נשמר צמת אחד
- אם נדרש לשחזר את המסלול אנו שומרים גם את המסלול עד אליו.
- הצומת הנוכחי מפותח. הבן המוצלח ביותר (בעל הערך היוריסטי המינימלי) שלו הופך לצומת הנוכחי (השאר נשכחים)
- דומה לחיפוש פסגה בחושך - בכל רגע בוחרים בצעד התלול ביותר.
- בגרסה אחרת מיצרים בן אחרי בן ועוברים לבן הראשון שמוצלח יותר מהצומת הנוכחי. הגרסה הראשונה נקראת Steepest-Ascent Hill Climbing
- הגרסה השנייה נקראת Simple Hill Climbing

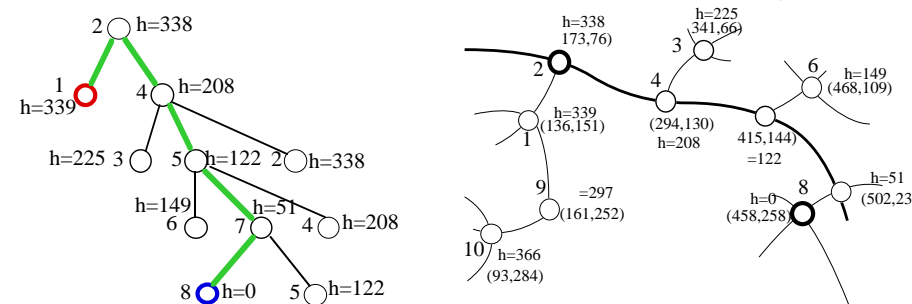
דוגמא - בעיית הפאזל

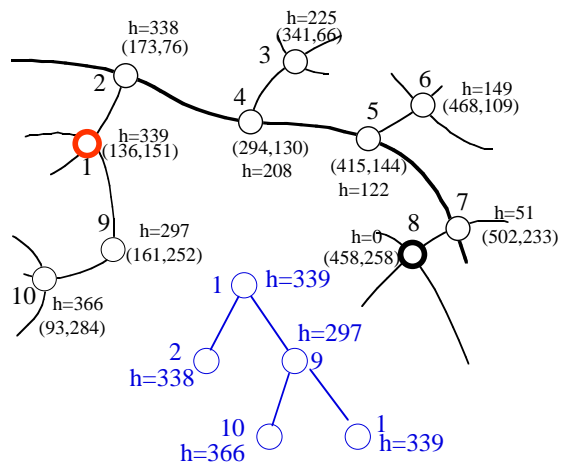
- דוגמא לצעד בחיפוש SAHC עם שימוש ביוריסטיקת "מספר המשבצות שאינן במקומן"

דוגמא: חיפוש במפה

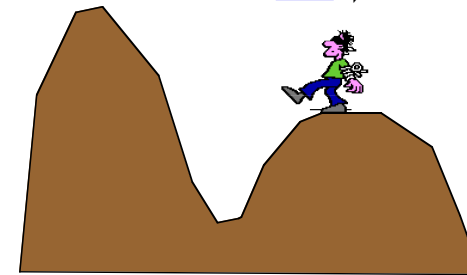
- נניח כי לכל צומת נתונות הקואורדינטות שלו.
- הפונקצייה היוריסטית מודדת את המרחק האווירי מהמטרה.
- חיפוש Hill-Climbing יצעד תמיד לצומת השכן הקרוב ביותר למטרה

מינימום לוקלי

מצב שכל שכניו גרועים ממנו אך אינו מצב המטרה

hill-climbing - ביצועים

דרישות זיכרון:

- כמספר הבנים המקסימלי לצומת (+ אורך המסלול להתחלה)
- בחיפוש simple-hill-climbing שני צמתים בלבד.
- אם עלינו לשחזר את המסלול אזי דרישות הזכרון הינו כמספר הצמתים שפותחו

יעילות חיפוש:

- תלויה לחלוטין בפונקציית היוריסטית. פונקצייה מושלמת (שמחזירה תמיד את המרחק המדויק) תגרום לצעידיה ישר למטרה. לרוע המזל אין בידינו בד"כ פונקצייה כזו.

איכות פתרון:

- שוב, תלויה בפונקצייה היוריסטית. בד"כ פתרון שאינו אופטימלי.

פתרונות לבעית המינימום הלוקלי

- ביצוע סדרה רנדומלית (אקראית) של צעדים והמשך החיפוש מהמצב שהגענו אליו.
- ביצוע חיפוש לרוחב (או העמקה הדרגתית) מהמינימום הלוקלי עד שמגיעים למצב טוב ממנו.

Hill-Climbing חסרונות של חיפוש

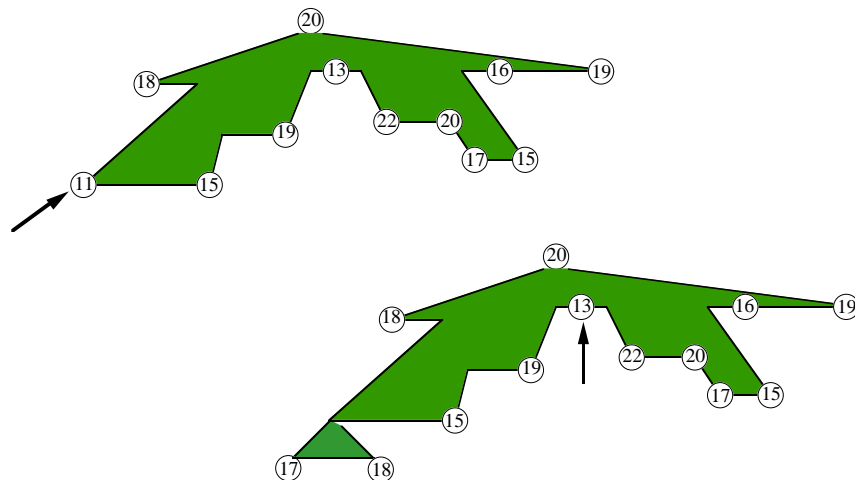
- חיפוש לא שיטתי (מציאת המטרה אינה מובטחת גם אם קיים פתרון)
- אסטרטגיה לא הפיכה: אם התברר שהכיוון הנוכחי הוא מוטעה, אין אפשרות לחזור לנקודת החלטה קודמת.
- סכנת הקלעות למינימום לוקלי

Hill-Climbing יתרונות של חיפוש

- אינו פועל בצורה עיוורת. משתמש בידע ספציפי (המקודד בפונקציית היוריסטית) כדי ליעל את החיפוש.
- דרישות זיכרון נמוכות

Best-first חיפוש

- המספרים מציינים את הערך היוריסטי. החץ מסמן את הצומת הבא לפיתוח.

Best-first חיפוש

- שומר את רשימת כל הצמתים שעדיין לא פותחו ברשימה open.
- בוחר את הצומת המבטיח ביותר ב-open ומפתח אותו.
- מוסיף את רשימת הילדים לרשימת הצמתים שלא פותחו.

```
BEST-FIRST (state)
OPEN ← (node(state,NIL,h(state)))
While OPEN ≠ ( )
  next ← pop(OPEN)
  push (next, CLOSE )
  if goalp(next.state) then return(trace(next))
  for s in succ(next.state)
    if s ∉ OPEN and s ∉ CLOSE then
      insert(node(s,next,h(s)),OPEN,h)
```

יתרונות וחסרונות של חיפוש Best-first

יתרונות:

- חיפוש **מהיר** (כשהפונקצייה היוריסטית טובה)

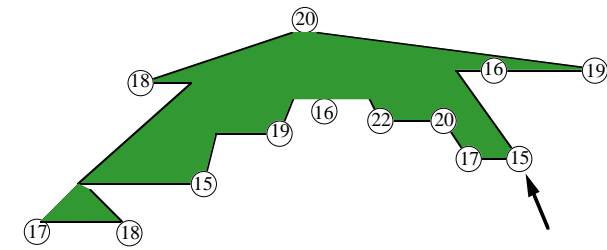
- אינו סובל מהחסרונות של Hill-climbing

חסרונות:

- דורש **זיכרון** רב.

- מוצא פתרונות **לא אופטימליים**

חיפוש אלומה Beam-search

- החסרון הגדול של Best-first הן דרישות **הזיכרון** הגדולות שלו.
- Beam-search **מגביל** את מספר הצמתים שנשמרים לפיתוח לקבוע מסוים **K**.

- אם הוספת הילדים של צומת שפותח מביא את מספר הצמתים לערך גדול מ-**K**, הפרוצדורה בוחרת את ה-**K הטובים ביותר** (לפי הערך היוריסטי).

- ניתן לראות חיפוש Hill-climbing כחיפוש Beam-search עם **K=1**

- ניתן לראות חיפוש Best-first כחיפוש Beam-search עם **K=∞**

- דרישות הזכרון של חיפוש אלומה עדיין גבוהות בגלל המצביעים להורים אולם פעמים רבות מבטיחה החזית הצרה **התקדמות** בחיפוש.

חיפוש משולב - best-first+dfs

- הבעיה המרכזית של חיפוש best-first היא דרישת הזכרון שלו.
- חיפוש אלומה פותר את בעיית הזכרון אך מקצץ ענפים העלולים להיות קריטיים.
- פתרון אלטרנטיבי - חיפוש משולב.
- מחפשים best-first עד לניצול (כמעט) כל הזכרון.
- כאשר אוזלים משאבי הזכרון מבצעים חיפוש DFS (או backtracking) מהצומת הטוב ביותר.
- כיוון שבד"כ לא ידועה הגבלת העומק, ניתן לבצע חיפוש העמקה הדרגתית.
- באם לא נמצא פתרון, מוחקים את הצומת מ OPEN ומפעילים DFS (או ID או BT) על הצומת הטוב ביותר.

דוגמה לחיפוש יוריסטי

ניסוי הדגמה: 3 סוגי חיפוש על 5 בעיות פאזל (3X3) אקראיות.

בעיה	סוג חיפוש פותחו	זמן	אורך פתרון
1	uniform	658	11
	best	14	11
	hill	137	137
2	uniform	160	9
	best	14	11
	hill	42	לא נמצא פתרון
3	uniform	5041	15
	best	129	71
	hill	300	לא נמצא פתרון
4	uniform	4618	15
	best	361	109
	hill	195	לא נמצא פתרון
5	uniform	1623	13
	best	19	15
	hill	40	לא נמצא פתרון

